

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— augusztus 7.

(A szabadság szobra.) Jó Tóth András, Debrecen egyetlen szobrásza, be küldötte hozzánk is azt a nyilatkozatát, a melyben előadja az emlékkertbeli szobor hiányosságainak történetét. El mondja, hogy hamarosan, nagyon is sürgősen követelték tőle a szobor elkészítését, az öntés gyarló módon sikerült, a bizottság ugyyszólván fogta a művész munkáló vésőjét. A bizottság kívánta tőle, mint a szobor hatásának legfőbb föltételét, a derék nemtő sisakjának a meghosszabbítását. A nyomda sztrájkja miatt nem jelent meg a nyilatkozat, pedig sok igaz és igen csak elszívni való megjegyzés volt abban. A művésznek — szerintünk — teljes és tökéletes a mentsége. Háj azok a szobor-bizottságok, megöli az ország és különösen Debrecen szobrászati ügyeinek! Nincs kabátos embere széles e hazának, aki — fiskális, szenátor vagy polgármester léte — egy pár cipő elkészítésére vállalkoznék, de miniszterségre, képviselőségre, lapszerkesztésre, színházi- és szobor bizottsági tagságra vállalkoznak mindannyian. Pedig a szépművészeti kritikához is kell speciális készütség és némi gyakorlati tudás. Lám, mikor néhaivaló Püspöki bácsival meg szemléltették Csokonai szobrát, nem volt oly szerénytelen, mint Apelles esizmadiája, mert nem fogott a plasztikai rész bírálatába. megelégedett a zsinórpad korhűségének a megállapításával.

Vagy Isó Miklós halgatott az igazán szakértő megjegyzésre és e szerint változtatott a zsinórzaton. A szobra (hazánknek ez idő szerint egyik legremekebb szoborműve) nem tetszett a szakértőknek; kevésbe mult, hogy nem utasították vissza, elannyira, hogy az elkeseredett művész el sem jött a szobor-leleplezésre. Hol a szabadság szobor, Tóth András művével foglalkozó bizottság hozzá nem értésének a legfőbb bizonyosága! Tudnia kellett volna a bizottságnak, hogy mennyiben foly be a szobor hatására a környezet? Nincs olyan remek mű, a mely a mi emlékeztünkben érvényesülhetne. A Nagytemplom és a Collegium hatalmas méretei agyonnyomnák a világ leghatalmasabb szobrait is. El se hinné az ember első látásra, hogy Tóth András szobra nagyobb a Csokonay szobornál. Torpasségnak látszik az egész, míg a kisebb

Csokonai-szobor teljes mértékben érvényesül az alkalmas környezetben. Arra a helyre valók az ott levő kisebb emlék oszlopok, a melyek bokrok közé rejthetők, sőt még a különben kőfaragó stílusban készült, a honvédsírok közé szállított kőoroszlán is jobban megfelelt a célnak, mint bármely magasba törő, sugár emberalak.

Ha csakugyan elviszik az emlékkertből a Szabadság szobrot, az is tetszősebben fog hatni, kivált ha magasabb talapzatra helyezik, a mostaninál szabadabb, de nem tulságosan nagy téren, míg ellenben a helyére szánt Holló féle Boeckay szobor ezen a helyen a régi csalódást fogja elidézni. Nem való erre a helyre semmiféle magas szobor; a kőoroszlán meglapúl, szélességében és hosszában terület el is igy elmelőzte a nagy szomszédságokkal való ösemérést. Hát az a meghosszabbított forgó, a bizottság által megkövetelt javítás! Maga a Szabadság nemtője arányos, nemes, vonzó alak az a hosszú forgó teszi aránytalanná, nevetségessé. Ezen több centiméternyi toldás teszi az alakot pajzáná, bohókássá nyugtalanná. Szana Tamás nyilatkozott ugy, hogy a talapzat fölemelésével ha nem is nagyon, de kevésbé mégis segíteni lehetne az elhelyezésből folyó nyomottságon. Hát csak tessék gondolkozni a felett, nyerünk e az által s ha a szobrot elszállítjuk egy új szobrot és szobrászt tegyünk csuffá, a mikor a Boeckay alakját helyezzük oda! Mert az mégis csak fura dolog lenne, ha éppen egy Boeckaynak, a protestánsizmus védő hősnének szobra nem érvényesülhetne a templom és a főiskola szomszédsága miatt! Hiszen a symbolumra is kell adni valamit, itt pedig a symbolum ellen vét a rossz konstelláció! Tóth András is kár elkedvetleníteni, a köztudatból kitelepíteni, holott ebben az állapotban ő, a lelkes, buzgó, tehetséges szoborművész, a legkevésbé hibás. Gondoljuk meg mit cselekszünk. Tessék szakértőkkel tanácskozni, ha szobrot állítunk fel, még pedig fővárosi művészekkel, akiknek gyakorlata van módjuk ily feladatok elbírálására és megoldására! Mert a dolog nem tréfa, hiszen a szobor a város külső arculatát ékesíti, vagy csufítja el s annak fizionómiáját egészíti ki a leglényegesebben!

Megdrágult az élet.

— augusztus 7.

Még csak ez hiányzott. A husarak soha meg nem álmított magasságot értek el. Legfontosabb élelmi cikkünk árát mesterségesen felhajszoják, ugy, hogy még a két év előtti nagy takarmányhiány idején sem volt olyan viaszatlan a helyzet, mint most. A vidéken csak éppen olyan drága a hus, mint a fővárosban, miután a vidék nagyrésze a budapesti marhavásáron szerzi be husszükségletét. A budapesti marhavásár olyan szerepet játszik, mint a gabonatőzsde a buzaárak megállapításában, de ezt sokkal kártékonyabban és erőszakosabban csinálja még a mi hirhéd, spekuláns tőzsdénknél is. A budapesti marhavásár egy magánvállalat kezében van, amely lelketlenül kiszipolyozza a mészárosost és a közönséget. Ezenfelül a marhavásár bérlői kiviteli üzleteket is folytatnak és a magyar marhát elvonják a belföldi fogyasztástól. Jó provízió fejében Bécs felé viszik állatjainkat és megesik az a csodálatos dolog, hogy Bécsben a hus kilója 10-20 krajcárral olcsóbb, mint Budapesten.

Pedig a bécsi húst is magyar marhából vágják. Kétségtelen, hogy ezt a drágaságot egyes emberek, egyes osztályok aknázzák ki a maguk számára. Mindent el kell követnünk, hogy sikeresen tudjunk védekezni a hus-uzsora ellen. A mi közönségünk olyan, hogy fát is lehet vágni a hátán; tőr, még akkor is, amikor már kinyílt a szeme. Ennek a türelemnek nálunk — ugy látszik — nincs határa. De végre mégis el kell jönnie az időnek, amikor ez a mindenek által kiuzsorázott közönség öntudatra jut és legalább megkísérli a kizsákmányolás elleni védekezést. Egyszer és mindenkorra véget kell vetni azoknak a merényleteknek, amelyeket összeverődött klikkek, érdekesoportok, ránk erőszakolt diplomáciai érdekek és rossz politikusok minduntalan a mi zsebünk ellen követnek el.

Ferde állapotoknak ferde következményei vannak. A hus drágasága ellen a mészárosok harcolnak most a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerészeknél. — Ára 3/4 krajcár.

fogyasztók helyett. Ne higgye senki, hogy a mézárások ezt azért teszik, mert a lelkükön fekszik a fogyasztók érdeke, hanem azért, mert nem tudnak kellő számú marhához jutni és nem bírják az illetekeket és fogyasztási adókat. A legújabb mizéria közvetlen oka a Szerbiával való vámkonfliktus, amely a szerb marhák behozatalát megsemmisítette. Ezt a vámkonfliktust úgy oktrojálta ránk egy lehetetlen helyzet, osztrák érdekeket kell megvédelmeznünk, aminek ránk nézve az a következménye van, hogy az élelmi szerek legfontosabbikának, a husnak ára lehetetlen magasságba szökött. Így lesz a magyar fogyasztó közönség idegen érdekek tehetetlen áldozatává. Marháinkat kiviszik és nem marad hus a mi számunkra.

Sürgős, radikális segítségre van szükség és ezt csak az államhatalomtól várhatjuk.

Politikai hírek.

A kolozsvári választás Kolozsvárról jelentik: Ma van itt a kép isőválasztás, melyre négy jelöltet jelentettek be. A jelöltek: Böhm Mihály, Deák Albert dr., Hevesi József és Kecskeméthy István. A választás rendben kezdődött és lanyhán folyik. Döbner Kecskeméthynek 166, Deák Albertnek 74, Böhm Mihálynak 24 és Hevesi Józsefnek 59 szavazata volt. A pótválasztást kétségtelennek tartják.

Es e 8 kor a szavazatok így álltak:

Kecskeméthy	266
Böhm	112
Deák	108
Hevesy	88

A választók között nagy hatást keltett Apáthy Istvának Napolyból küldött nyílt levele, amelyben inti a választókat, hogy Deák Albertre ne szavazzanak, mert most haladó pártú és szabadelvű elemek állnak mögötte.

Késő este ért véget a választás. Kecskeméthy 130, Hevesy 247, Deák 245, Böhm 365 szavazatot kapott. — Kecskeméthy és Böhm között pótválasztás lesz.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 7.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, a mint már jelentettük, az idén nem megy szabadságra, hanem szakadatlan munkában fogja tölteni a nyarat, Magyarország kormányelnöke ezidőszereint a kiegyezési kérdések nagy komplexumát készíti elő, most tudvalevő, hogy szeptember hónap közepe felé megkezdődnek a kiegyezési tárgyalások a magyar és osztrák kormány között.

(Vámháború.)

A gazdasági kérdések közül a közvéleményt ezidőszereint nem a kiegyezés, hanem a Szerbiával folytatott vámháború érdekli. A mi nem is csoda, mert hiszen a közönség ennek a hatását tapasztalja közvetlenül a husrágaság képében. Hogy Szerbia részéről minő alapja van a mekacsságnak, azt könnyen kitalálhatni azokból a hírekből melyeket most naponta olvashatunk s a melyek arról szólnak, hogy szerb nemzet vezetői nem állottak tökéletesen az önzetlenség erkölcsi alapján akkor amikor az ág. ukérdésről volt a szó.

Magyar kormánykörökben régen tisztában voltak ezzel a körülménnyel és bizonyára eléggé magyarázza ez a magyar kormány szigorú álláspontját.

Bármit is mond a most kiadott szerb könyv — ezt mondják illetékes magyar helyen — az kétségtelenül bizonyos, hogy a magyar közvéleménynek nincs oka félni a szerb vámháború esetleges következményeitől. A félelemre Szerbiának van oka, mert rengeteg mennyiségű marhája és sertése van a határon anélkül, hogy el tudná azokat szállítani.

Szerbia minden tétlenségben eltöltött nappal kellemetlenebb és szorultabb helyzetbe jut. A magyar álláspont szilárd és ettől nem is fognak tágitani.

A Szerb vámháború tisztára gazdasági politikai kérdés és határozottan rossz uton járnak azok, akik a magyar és szerb népbárságát félik ettől a magindokolt anyagi hátréltól.

A politikai világot különben egyelőre az a kérdés dominálja s az érdeklődés elég nagy ahhoz, hogy a közvéleményt megnyugtani kellenék.

(Új választások májusban.)

Teljesen megbízható helyről az alábbi értesüléseket kaptuk a kormány jövő évi terveit illetőleg:

Ősszel, mielőtt a delegációk befejezik a kiegyezési tárgyalásokat, a Ház bekezd a költségvetés tárgyalásába. Terv szerint ez januárig fog elhuzodni, akkor aztán még néhány elkerülhetetlenül szükséges adminisztratív jellegű törvényjavaslatot fog a kormány a Ház elé terjeszteni. Ha ezzel készen lesznek, haladéktalanul rá akar törni a kormány a választói jog reformjának kérdésére. Most még semminemű adatunk sincsen arról, hogy milyen méretű és irányu lesz ez a reform. A belügyminisztériumban a nyár folyamán máris lázasan dolgoznak a javaslaton, de kiszivárgó hírek szerint ez a javaslat nem az általános, egyenlő és községenkénti választói jogot fogja tartalmazni, hanem csupán a választói jognak bizonyos kiterjesztését. Éppen ez magyarázza meg szenzációs és teljesen megbízható helyről jött értesülésünket, hogy a kormány nyomban a javaslat letárgyalása után a Házat felosztatja és az új választásokat kiírja még május folyamán.

A kormány biztosan számít arra, hogy óriási többségével, amelynek egysége ma még nincsen teljesen megbontva, közvetlenül keresztül fogja tudni hajtani ezt a javaslatot márciusban és áprilisban és májusban bizalommal kérheti hozzá a nemzeti jóváhagyását.

(Riasztó hírek)

Rómában megint Ausztria hadikészüldéseiről beszélnek a politikusok. Ezt eddig is megtették, mielőtt az osztrák olasz határon a legkisebb csapatváltozásról, sőt csak valamelyik tolias feju bécsi generális megérkezéséről értesültek. De most az egész olasz sajtó maga is részletes tudósításokat közöl azokról a háborus készülődésekről, melyet Ausztria az olasz határ mellett folytat. E tudósítások szerint több magas állású törzstiszt már hosszabb idő óta bejárja az olasz határon lévő osztrák helyőrségeket, ezek a törzstisztek az esetleg elhelyezendő csapatok elszállásolására vonatkozólag is rendelkeznek. Állítólag a Garda tó osztrák határának mentén mindezt tartózkodnak osztrák csapatok.

SZÁRNYALÁS.

I.

Te édes!

Te, édes, drága szép leány,
Mint festő bimbó, halovány —
Óh édes, büszke angyalom,
Imádlak téged én nagyon!

Hát a szívemmel mit teyél!
Csüggök rajdad, mint fán levél...
Képed szívembe költözött,
S csókollak álmaim között!

Rád szórnám a menny csillagát,
A menyországot is magadtól...
Szeretnél? — akkor nincs miedl!
— Hogy nem: üres szó, s mi sen er!

II.

Álmok.

Óh álmok! édes kéjes álmok!
Hogy mind va óra változ:
Utannatok vágy, szívem!
Óh édes álom!
Karodban mindig föltalálom
Azt, kit imádom hiven!

Óh álom! édes, kéjes álmok!...
— Szüntelen értök vágyom!
Óh hogy gyötörnek!...
S az álom kép hogy erre csábit.
Amivel csal, amivel ámit:
Sok az hazug gyönyörnek!

III.

Jött s ment.

Mosolygó égbolt derült ma rám,
Hogy édes, drága!
Mosolygó arcát megláthatám!...

— S a fényes égbolt elsápadott,
Óh édes, drága!
Hogy ismét árván, magam hagyott!
Szabó István.

Szeretet és bocsánat.

— Irta: Gömbörné Galamb Margit. —

Az a valóban értékes író, akinek ha valami művét elolvassuk, úgy érezzük, mintha valami nagyon jó és okos ember barátságát szereztük volna el, mintha valami nagyon jót tettek volna velünk. Az ilyen írók ritkák, de ha találkoznak velők, becsüljük meg, fordítsuk hasznunkra. Az „Az Újság” című lap egyik számában találtunk

ilyen közleményt. Gömbörné Galamb Margit fejtegeti abban „Az elviradás művészeté”-t. A mély gondolkodásu, nagyszerű irónő e dolgozatából közöljük itt a legértékesebb érveket, melyek a szeretetről és bocsánatról szólnak. Ezek a dolgozatok valóban gazdagítják az olvasó lelkét.

Egy-egy emberi lélekben csodás halmaz van a jó és a rossz csirájának. De *Maistre* így kiált fel egyszer: „Nem tudom, milyen a bűnös szive, én csak a becsületes emberét ismerem, de az — restenetes!” Számot kell vetni éppen azért a körülményekkel, a melyek a jót esetleg érintetlenül hagyják, míg megnövelték a rosszat. És ha szemtől-szembe állunk az emberiséggel nagy és kicsiny fogyatkozásaival: jól, de irgalmasan válasszuk meg fegyvereinket.

Ne legyen se nehéz, se éles az a fegyver. Csak könnyű, hogy játszva verjük vissza a támadásokat. Emberszeretetet, sok-sok emberszeretetet neveljünk szívünkben, hogy soha be ne férhessen oda a bosszu.

A velünk szemben elkövetett sértésért ne tegyünk felelőssé csak az embert, a ki elkövette, de a körülményeket is. És sohase mérlegeljünk boldas a nélkül, hogy mielőtt kimondanók az ítéletet, minden elképzelhető mérséket meg ne szólaltatnánk mellé a lelkünkben. A bocsánat az a csodás balzsam a mely segít felejteni, bárba készséggel elismerem, hogy „a szívnek nincsen olyan mély

A debrecen-nagyvárad villamos vasut.

augusztus 7.

Nagyváradról írják: Közel nyolc éve húzódik már a debrecen-nagyvárad villamos vasut ügye. Nyolc évvel ezelőtt kapta meg a villamos vasut építésének előmunkálati engedélyt Kísboári Kiss Ferenc és azóta mindent elkövet, hogy az építést megvalósítsa, soha nem sikerült. Minden évben meg kellett az előmunkálati engedélyt hosszabítani. Az idén is meghosszabították.

Ehez a villamos vasúthoz a legszebb reményeket, várakozásokat fűzik. Azt hitték és azt hiszik ma is, hogy ez a vasut, ez a gyors és fontos villamos közlekedés teremti új, fejlett, hatalmas kereskedelmi életet Nagyvárad, és Debrecen között, összekapcsolja a vidéket a két jelentékeny kereskedelmi és ipari központjával és ezzel mindkét város kereskedelmi életének ma még alig megjósolható fejlettségét és lendületét ad. A remények különösen most nőttek, amikor híre jött, hogy Debrecen városa villamos vasutat akar építeni és villamos villágítást akar rendszeresíteni. Első pillanatra tényleg úgy is látszik, hogy a villamos vasut-építésnek nincs semmi akadálya. Ajkét városban villamos vasut van — csak a vonalakat kell meghosszabítani, több kocsit kell beszerezni.

Kísboári Kiss Ferenc mindent elkövetett, hogy az idén nyárra fűssa a debrecen — nagyvárad villamos vasutat. Tárgyát Nagyváradon is a hatósággal, Debrecenben is és minden érdekelt községben. Nem sikerült. A miniszter értesítette tegnap előtt a város tanácsát arról, hogy az előmunkálati engedélyt újból meghosszabította.

Érdeklődünk az iránt, hogy mi okozza a nagyfontosságú, várva-várt, nagy jövőre hivatott villamos vasut közlekedési vonal meghiusulását. Megkerdeztük Bordé Ferenc polgármester helyettesét, aki Nagyvárad város hatósága részéről az ügyet kezeli és a tárgyalásokat is folytatott Kísboári Kiss Ferencel. — A nagyvárad debreceni villamos vasut — mondta a polgármesterhelyettes — belátható időn belül nem fog kiépülni. Hogy Nagyváradon már van villamos vasut és talán Debrecenben is lesz villamos vasut — ez nem függ össze a létesítendő új villamos vasutal.

Nagyváradon meg van a hajlandóság arra az illetékes városi hatóságnál, kereskedelmi és ipari körökkel, hogy kiépüljön a villamos vasut. Minden körülmények között csak a nagyvárad kereskedelmének és iparjának lenne szolgálatot. Megnöveiné Nagyvárad forgalmát. Mi jól látjuk ennek a fontosságát és tőlünk telhetően rajta is vagyunk,

hogy megvalósuljon. Másként vélekednek azonban Debrecen városánál és az érdekelt községeknél. Debrecen városában ugyanis általában osan vélik hogy a két város kereskedelmében között nincsen semmi érdekközösség. Azt hiszik, hogy a villamos vasut Debrecen város kereskedelmének, forgalmának egyáltalában nem lenne szolgálatot és ezért a lehető legkonzervatívabb álláspontra helyezkedtek az új vasúttal szemben. Egyáltalában nem hajlandók elősegíteni.

Még nagyobb az idegenkedés, a konzervativitás az érdekelt községeknél. Kísboári Kiss Ferenc megpróbálta ötlet kapacitálni, meggyőzni a villamos közlekedés hasznos, praktikus oldaláról, nem sikerült. Az érdekelt községek, ugyilátszik, nem érzik hiányát annak, hogy akár Debrecéhez, akár Nagyváradhoz közelebb jussanak; nem hajlandók semmiféle áldozatra. Ezen hiusult meg a nagyvárad-debreceni villamos vasut építésének ügye.

Level Bikszádról.

— augusztus 7.

Ki ne ismerné Bikszádort? Debrecen és vidékén mi den gyomorhajos ember tudja, merre esik Bikszád,

Mióta a Szatmár—Bikszádi vonat kiépült azó a sürűbben keresik fel ezt a kitűnő gyógyhelyet.

Eltekintve attól, hogy ez az új vonat valami rettenetes, mert 4 óráig zakatol Szatmártól Bikszádig, az egész ut hosszú, pedig csak 50 kilométer. A vonat lassu, bizonytalan melete, a folytonos fel és le kapcsolások, a vonat szűrtelen fűlölése, az utazót egész idegessé teszik. Hát még a rettegés, hát ha fel is dől, amivel a vonat keskeny vágánya, a kanyarodásoknál, hát ha kizökken. — mindezek sok embernek elveszik a kedvét a vonaton való utazástól, Szatmárról pedig Bikszádra kocsin utazni, nagyon költséges dolog.

De végre mégis csak ott vagyunk a remek forrás vizek hazájában Bikszádon, hol az ember a maga frissességében ihatja borral vegyítve a bikszádi vizet, valami kellemes ital.

Gyomor és vese bajokban pedig valóságos csodákat mivel.

Ez volna tehát a fő és vonzó erő, miért ide évről évre oly sokan zárandokolnak az

ország minden részéből, mindenkit a remény által, hogy a baj biztosan elmúlik, ha nem is egyszerre, de nehány év alatt biztosan.

A társaság itt a legváltozatosabb, képviselve van a társadalom minden osztálya.

Reggeli órákban valóságos népvándorlás van a főforrások körül, szürcsöli mindenki a maga pohár vizét, nagyokat schajtvá, vajha meg lenne a várva-várt eredmény.

A séta utak kitűnő karban vannak, mindenfelé kényelmes ülő lócákkal.

A fák ezer változatban, nagyságban s formában tarkítják a parkokat, réteket.

Ezeréves tölgy, csodaszép bükk-, földig omló fenyőfák, továbbá a dúz növényzet, virágok a legtarkább színekben, üde, zöld pázsitok, kanyargó források, loosogva, elbujva a növényzetek közt, — mind, mind gyönyörű látványt nyújtanak.

De mindezeket betetőzi az Avas vidék panorámája, a hegy korrom, kerek, kupos, cukorsüvegformájú csucsokkal, pompás kék színben, ragyogó napfényben, oly ígésző szépséget tárnak fel, melyet megismerni valóban érdemes, elmulasztani pedig valóságos bűn.

Az Avas hegységek elrejtve Szatmármegye északkeleti sarkában a legszebbek, a legfestőibbek az egész országban.

Az Avas vidék vize, forrása, virága gyógyító balzsamok s a beteg szentül hisz benne.

Igen! Az ember sokszor hisz és még többször csalatkozik az életben.

L. J.

NAPI HIREK.

Hus inség Debrecenben.

— augusztus 7.

Eddig már az ország minden részéből jöttek jelentések, hogy a hus ára oly magasra felszökött, hogy a hus élvezete most már valóságos lukszus számba megy.

De most már oda jutottunk Debrecenben is, mivel a hus ára a legmagasabb fokot elérte, hogy ez nemcsak hogy nem káros, de az egészségre nézve kiszámíthatatlan hátránnyal van.

A mi népünk tünni, szenvedni már rég

sebe, a mi be ne hegedne, de olyan kicsiny sincsen, a melynek helye meg ne látszanék.

Minél érzékenyebb egy-egy lélek, annál több ilyen folttal kerül ki az élet csatájából. De ha bearányozzuk azt a bocsánattal: tenyér érmeikké válnak s azoknak száma szerint fűgünk megítélte ni mi is. Mert o ase várjunk több irgalmas: a sorsból, csak a mennyivel mi voltunk azok mások iránt.

Az önértet beéri mindig az elégtétellel, a megtorlás maradjon a hétköznapi lelke. Azonban legyünk valóságosak még az elégtétel feyvereinek megválasztásában is. Ez a válogatás meghozza a legfényesebb kielégést.

Ha durvasággal találkozunk: finomsággal győzzük le azt. Az indulat ellen szelidséggel álljunk ki, a hangos megtáadásával szemben csend s szó legyen a válaszuk. „A mint az ember érzi, hogy indulatos s a lelke haragos: se ne szóljon, se ne cselekedjék.”

A gögöt hidez mosolylyal honoráljuk, a könnyelműen ránk dobott szót vagy itéletet emelt fővel fogadjuk s életünk tisztaságával cáfoljuk meg.

A sors kegye lerül igazságos, s maga jön a megtorlásal. Minél lassabb lépésekkel, annál súlyosabb üteggel. Ne akarjunk mi magunk lenni a sors, Mi — ha az éleltudás művészei akarunk lenni — csak legyünk szelid, türelmes emberek. „A világot a jó emberek igazsága tartja fenn, ők teszik a földet egészségessé.” Es jónak lenni — ebben

az ér elemben — nem emberfölötti dolog. Ez a jószág pedig úgy sugárzik ki egyesekből, mint a mágnes, vonzza még azokat is, a kik előbb elhőségeink voltak.

Nyugalunk — vagy mondjuk — boldogságunk nagyrészt azoktól függ, a kiknek körében kijelölte helyünket a sors. Ha velük tökéletes harmóniában élhetünk: szerencsések vagyunk a nélkül, hogy ezen magunknak kellett volna munkálkodnunk. De ha ez nem egészen így van, elő kell vennünk azt a bö cseséget, a mit az élet utravalóul mindenkinek megadott, a mit magával hordoz minden ember, bárha legtöbbször öntudatlanul, vagy mellőzve, kihasználatlanul. Pedig a legmagasabb értékig csiszolhatjuk, s megválthatjuk vele egy-egy életnek a boldogságát.

... A szerénység már régen kiment a divatból. Az előzékenység, az érdek nélküli udvariasság, az öregek tisztelgetése már jóformán csak a régiek regéiből emlékezünk. Ma tele van a világ arrogáns, biztos, határozott, merész fellépésű ifju óriásokkal, tele van azokkal az igen tekintélyes, kiválóan előkelő tőpékkal, magukat félistenek tartó senkikkel, a kinek önteltségénél csak a szerénységek segít nagyob, s a kik lehetnek minden egyebek, csak éppen az éleltudásnak művészei nem.

Mert azt, a mi körülöttünk történik, nem a magunk nem létező, képzelt magasságáról, hanem egy bizonyos filozófiai magasságtól

kell tekintenünk, onnét a hol nincsen sem irigység, sem nagyralátás, sem káröröm, sem kéisegekbeesés.

Tanuljunk meg egész szívünkkel örülni mások szerencsésének, a magunk jobb sorsát pedig hivalkodás nélkül fogadjuk, hogy az esetleges balszerencse meg ne alázhason.

Ne azt tartsuk számon, amit ellenünk vétettek, hanem a mit értünk cselekedtek az emberek, s ha összehoz a sors olyanokkal, a kiktől sejtjük, hogy álarc nélkül gyűlöletesek lehetnek: ne emeljük meg az álarcukat. Legyünk velük szemben óvatosak, s a mikor kikerüljük őket: mosolyogva kerüljük ki.

De a miről még szólni akarok, az röviden ennyi: kell, hogy szeressenek beannunket. Am ez a szeretet, a melyel minket körülvesznek, csak egyesek részéről legyen nélkülözhetetlen. Vagyis hogy ne a világnak éljünk, hanem első sorban önmagunknak. Legelőször is minden ember a maga szorosán vett családját boldogítsa, annak jólétén munkálkodjék. A hol a jólétén munkálkodai az asszonyoknak is kell, ne vonja ki magát, ha megvannak erre az eszközei. Ezek az eszközök pedig, ha tisztességesek, legyenek tisztelteméltók azok előtt is, a kik a kötelesség teljesítésének ezt a módját, homlokuk gyengesége miatt, esetleg meg nem értetik.

Hogy szeretve legyünk, kell tudni szeretni is. Művészet ez is. A messze kiható érzésekben pedig ne keressünk mesterséges

megtanult, így nyári idő szakban is elvan egy kis gyümölcs főlén, dinyén, tengerin s a jó Isten tudja, mi mindenfélén, mitől bizony sem meg nem hizik, sem meg nem erősödik.

Hushoz azonban nem jut.

A disznó hus mindig drága volt, most még drágább, a zsirnemű ára mesés; apró jószágok eldöglenek a nyári hőségben vagy egyáltalában nem is tartják, mivel a szemes nemű ára szinte igen nagy.

A marhaneműnek a salskja marad nálunk, a java mind Bécsbe s idegen országba kerül.

Nem marad nekünk, kik itt a Kánaánban lakunk semmi, ez ami pedig megmarad, ezért ma már más árát kívánunk.

A vendéglőkben érezhető főleg, a vendéglős az árakat jól felveri, hisz ő drágán teszi bevásárlásait.

De hát hová jutunk, mi lesz velünk, mi lesz ezzel a szerencsétlen országgal?

A népek egyre küzdekek s ez a küzdelem hiába való.

Napról-napra.

— augusztus 7.

Drágul a hus

Nem olesó a buza

Jó is teszi minden anya

Ha magát megbizza.

De azért kell

Uj puska, uj ágyu,

Aki ez ellen — jót remélve —

Felszólalna, bárgyu

Hajók viszik

A nyomorgó népet . . .

Ha ez így megy, honnan veszünk

Ágyutöltelékot?

Az al-Szapáry.

Budapest, augusztus 7.

Még mindig beszéltet magáról a Lágymányoson öngyilkossági kísérletet elkövetett állítólagos Szapáry Ferenc gróf. Nemesak beszéltet, hanem beszél is. Beszél pedig annyit, amennyit a kórhágyon fekvő súlyos sebesültnek nem volna szabad beszélni.

eszközöket, nem kell oda se tulás, se hízás, csak ki kell tártani lelkünk kapuit az emberszereteteknek! Az igazi emberszeretnek fénye, melege van, mint a napnak, s oda csogortosulnak, akarva vagy öntudatlanul, a szeretet melegére vágyódó, fázó emberek. Az embereket szereti kötelesség és még a féreggel is úgy kell bánunk, mintha szeretnénk."

Az életnek kétféle arca van: a szebbik és a rút. Nézzük csak mindig a szebbet, ha már egyiket néznünk okvetlenül kell. Ha öröm ér bennünket: legyünk teljesen emberek, élvezzük egész szívvel az adott örömet. S ha bánatunk van: legyen megnyugvásunk az Isten akarata. Aldozatot minden embernek kell hoznia az életért: Legyen ez az áldozat teljes és szebb azzal, hogy megnyugszunk benne. Vigasz van minden fájdalomban, mint a hogy drága gyöngy a tenger fenekén, és egy parányi szomorúságot — ha éppen keressük azt — még a legnagyobb boldogságban is lelünk.

Külső életünk becsületes munkássága mellett gyarsítsák lelkivilágunkat. Csak annak van igazi mentővára — ebben a sokszor igazságtalan életben, a kinek lelkivilága van. Ha pedig emberek közé megyünk, hogy kellemessé tegyük nekik és magunknak is az életet, legyünk szerények és előzékenyek.

Tegnap is azzal fenyegetődött, hogy így, meg úgy, majd ő meg fogja mutatni, hogy igenis igazi Szapáry, még pedig Ferenc és majd borsot fog törni az orra alá László grófnak, aki most megtagadja őt.

Persze sokat beszélnek az esetről mostanában, mikor olyan kevés a téma a társaságban. Tudósítónk a titokzatos öngyilkosság kaposán fölkereste Szapáry László grófot, aki csak a napokban tért vissza hosszabb külföldi utjáról.

— Mi jögon nevezi magát a Farkas-klinikán fekvő súlyosan sebesült fiatal ember Szapáry Ferenc grófnak?

— Hát ezt sem én, sem más nem tilthatja meg legalább egyelőre. Majd ha felgyógyul, felelőségre vonjuk, honnan szedte a meséjét. Most csak annyit mondhatok, hogy Ferenc nevű tagja családuknak se nem volt a multban, se most nincs. Ami állítólagos fenyegetődéseit illeti, leleplezéseit a családról, hát azoknak ne tessék felülni. Azoktól nincs mit tartanunk. Ha valakinek bogarai vannak, az az illetőnek a baja. Nem a mi hivatásunk, hogy kigyógyítsuk. Hanem igenis, ha meggyőződünk róla, hogyha komolyan vádaskodik akkor megteesszük a megtorló lépéseket. Ezek pedig, meg lehetnek győződve az urak, nem maradnak el. Az a kérdés: szerencsétlen beteggel, vagy rosszakaratu gonosztevővel állunk e szemben? Ehhez szabjuk tenaivalóinkat.

A gróf határozott nyilatkozata, azt hisszük, eloszlat minden kétséget a sok port fölvert al-Szapáry ügyben.

— **Szojka Gyula oucsuja.** A kereskedelmi iskola népszerű igazgatója a következő bucsut sorokat küldte be hozzánk. Jó barátainktól és kedves ismerőseimktől, akiktől Pozsonyba költözésem előtt személyesen el nem köszönhettem, ez uton veszek bucsut szzai a szives kérésseel, hogy tarisanak meg jó emlékezetekben. *Szojka Gyula*, felső kereskedelmi iskolai igazgató.

— **A malmok munkaszárlata.** Az ipari felügyelőségén tegnap délután tartott békéltető tárgyaláson Lode Rezső budapesti ipari főfelügyelő azt indítványozta, hogy vigyék a tárgyalásokat a kereskedelemügyi államtitkár elé, mert a munkások és a munkaadók között az ellentétek kiegyenlíthetetleneknek látszanak. A malmok nevében dr Fekete Ignác, a munkások nevében pedig Szél Meyhért hozzájárultak az indítványhoz, a mit Lode Rezső tudomására hozott Sztérynyi József államtitkárnak. Az államtitkár délelőtt tíz órára magához kérette a malomtulajdonosokat és a munkások bizalmi férfait s negyed egy óráig tanácskozott velük. Ekkor a tanácskozó felek egyezéség nélkül távoztak.

— **Tanyai iskolák felállítása.** A belügyminiszter fölhitva Debrecen városát, hogy a város környékén levő tanyákon elemi népiskolákat állítson fel, ami különben a városnak törvényszerinti kötelessége. A városi tanács mult ülésén foglalkozott a leirattal és egy bizottságot küldött ki az iskolák felállításának előkészítését. E bizottság, melynek tagjai Kovács József polgármesteren kívül Aczél Géza főmérnök, Oláh Károly, Roncsik Lajos főszámvéző és dr. Dóczy Emil ügyész, ma délelőtt tizenegy órákor tanácskozott a városházán. A kormány képviselőjében megjelent dr. Csánky Viktor tanfelügyelő. A bizottság beható tanácskozás után elhatározta, hogy a miniszter kívánságához képest, kilenc tanyai iskolát állít

fel és pedig a Cserén kettőt, Bánk, P. cz és Fancsika erdőben kettőt, Elepen egyet Kösélyszege, Nagyhegyes és Kishegyesen együttvéve kettőt, Ebesen egyet és Szepesen egyet. A város kijelentette, hogy hajlandó e kilenc tanyai iskolát felállítani, ami körülbelül százezer koronájába fog kerülni. Az építésre szánt összeget a nagy kölcsönből fogják fedezni. Az állam ezzel szemben köteles az iskolákat berendezni, az épületek fentartásáról gondoskodni és a tanítók javadalmazásának terhét viselni. Azonkívül jónak látná a város ha a négy községi iskolát, amelyet ő tart fenn, az állam szintén átvénné saját kezelésébe. Csánky Viktor tanfelügyelő kijelentette a határozatra vonatkozólag, hogy ő mindenesetre szem előtt fogja tartani a város érdekeit, de ezt össze kell egyeztetni az állam érdekeivel, ő ilyen értelemben tesz felterjesztést a kultuszminisztériumnak. A szűkebb körű bizottság azt a határozatot javaslatképpen a tanács elé terjeszti.

— **Tánciskola estély.** E hó 8 á azaz szerdén lesz a korona című táncsteremben, a Schaf János táncanító által vezetett tanuló ifjakkól alakult diák tánciskola reggeliző tartó zártkörű koszoru-estélye. Kezdeté este 8 órákor. Belépő-díj személyenként 1 korona. Tánciskolai esték Hétfő, szerda és péntek este 7 órától fél 10 óráig. Minden vasárnap összgyakorlat 5—8 óráig.

— **A milánói tüzevész.** Budapestről jelentik: Milánóból táviratozzák, hogy ott elfogtak három embert, akiket — úgy látszik — alaposan gyanusítanak azzal, hogy fölgyújtották a kiállítást. Nem osztrákok voltak?

— **A munka ellenségei.** Ez év tavaszán a vasasztergályosok sztrájkba állottak s kiméleltlenül bántak el azokkal, akik közülök sztrájk helyett — dolgozni akartak. Ilyen tisztességes munkás volt Lenisky József is, aki a bérharc dacára rendesen folytatta a munkáját, Ezért társai bossut forraltak ellene, Gyanutlanul halad a Nípszínház-utcaiban, amikor e éje ugrott Horváth István vasasztergályos s a késével megszurkálta a sztrájköröt. A budapesti büntető járásbírószág Horváth Istvánt magánosok elleni erőszak és könnyű testi sértés vétségéért egy hónapi fogházra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte. A törvényszék fele bviteli tanácsa ma helyben hagyta a járás bíróság ítéletét.

— **Debrecen város ösztöndíja.** A koronázási jubileum emlékére letessent ösztöndíj kamataira 5 pályázó adta be kérésnyét. A tanács az öt kérelmező közül a 600 koronás ösztöndíjat Klimó István festőművésznek adta ki.

— **Felhívás a kereskedőkhöz.** A kereskedők III. ik osztályu kereseti adója tárgyában a kereskedő társulat folyó hó 9 én, csütörtök délután 5 órákor értekezletet tart, melyre az érdekelt kereskedők meghivatnak. Ajánlandónak tartjuk, miszerint a kereskedők nézzék meg a városi adóügyi osztályban a rájuk kivetett, illetőleg előirányzott adó nagyságát, hogy az iránt az értekezlet alkalmával már tájékozva legyenek.

— **Rejtélyes halál.** Nyitráról távirják Greif Vilmos idevao esendő mesteri ma reggel széken ülve holtan találtak. Nyakazsebkendővel volt szorosan átkötve. A rejtélyes ügyben a nyomozást megindították.

— **A Társadalomtudományi Társaság közgyűlése.** A budapesti Társadalomtudományi Társaság ma tartotta közgyűlését, amelyen tudomásul vette Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek elnöki tiszttségéről való lemondását. A közgyűlés megbotránkozással utasította vissza az elnökség ellen szórt vádakat. A felszólalók közül Pikler Gyula egyetemi tanár alelnök beszédét Wolfner Pál sértőnek találta magára, a miből lovagias ügy kerekedett. Wolfner provokáltatta Piklert.

— **Kezdődik a vadászat.** Lekerült a szegről a Lancaster, az akasztékos tarisznya, mag a többi vadászportéka. A zöldszegélyű, agancsgombos naftalinos lóden ruhákat, a szikkadt tarlón, zombékos berkeken, erdők árnyában szellőzteti a nyári fuvalom. A fiatal vizslák a fűjézés nemis sportja körüli szolgálat teljesítésének már minden csinját-bíját ismerik s fűgőn ugrabugrálják a vadászatra induló nimródok körül. A zombékok fiatal rucáit most szedik fegyveresőre. Az öreg gácsér most tanítja röplüni a fiatalokat, most legkönnyebb őket ledurrantani és most legizletesebb a husok is. Már szabad a vadászat fogolyra, fácánokra és augusztus 15-én túl már a tapsifüleseket is fenyegeti a veszedelem.

— **Fenyegető levél.** Budapestről írják: Több lap említette, hogy Kónig Lajos a pesti Hengermalom Társaság ügyvivő igazgatója fenyegető levelet kapott egy munkástól, melyet aztán átadott volna a rendőrségnek. Kónig Lajos igazgató ezt a hírt a leghatározottabban megcáfolja, kijelenti, hogy először nem igaz, hogy ő vagy a Hengermalom valamelyik igazgatója munkásól bármikor is bármilyféle fenyegető levelet kapott. Másodszor nem lehet igaz tehát, hogy ő, vagy a malom bármelyik igazgatója ilyen levelet a rendőrségnek átadott. Harmadszor szívesen kijelenti, hogy a Hengermalom munkásai az üzem beszüntetése óta kifogástalan magaviseletet tanúsítottak.

— **Szellőztethető csákók.** A hadügyminisztériumban érdekes magyar találmányt próbálnak most ki. A katonák csákója tudvalevően oly erősen tapad a fejbőrhez, hogy a nyári hőség idején nemcsak napszúrást szenvednek a katonák, de számos esetben mindelele borbetegséget és heves fejfájást is kapnak e miatt. Vitéz Árpád marosvásárhelyi honvéddandárnagy most olyan találmányt konstruál, amely alkalmas arra, hogy ezek nek a bajoknak a jövőben elejét vegye. A találmány egy ventilátor, amelyet könnyen lehet bármely csákóra vagy sapkára erősíteni. A szellőztető állandóan friss levegőt áraszt a fejbőrre. Vitéz Árpád a hadügyminisztériumnak beküldte találmányát, hogy célszerűséget kipróbálják.

— **Elgázolta a gözeke.** Ma estefelől egy Bácsik Imre nevű, súlyosan sérült püspökadányi mezei munkást szállítottak be a debreceni közpórházba, akit saját vigyázatlansága következtében megrendítő baleset ért. A szerencsétlen ember Gyémánt Salamon debreceni lakos földbirtokos püspökadányi határban levő birtokán dolgozott már napok óta. Tegnap délután gözekével szántást végeztek az egyik földdarabon, amelyről ő is segédkezett. Fent a működésben levő gépen végezve teendőjét, a szerencsétlent a munkától és melegségtől fáradtan és laukadtan — közben elnyomta az álm és leesett a masináról, amely elgázolta és olyan veszedelmes külső és belső sérüléseket ejtett rajta, hogy most élethalál között lebeg. — Eseméltelen állapotban hozták be Debrecenbe. A közpórházban nyomban gondos ápolás alá vették, de a kezelő orvosai azonban nem igen biznak felépülésében.

— **Elfogott betörők.** Budapestről táviratozzák: Veszedelmes betörő bandát tett ártalmatlanná a rendőrség E banda vezére Teitelbaum Leó többször büntetett, roított multu betörő. Tazjai: Müller János, Knoblich Ignátz, Fied Árpád, Bartos Antal és Baosik József csavargók. A betörő banda legutóbb nagy munkára készült. Tegnap előt éjszaka a budai Horváth kertben jöttek össze a betörők és itt megbeszélték, milyen módon követhetnének el betörést a Karacsony grófi család budai palotájában. A tervet részletesen megbeszélve ma reggelre adtak találkat egymásnak a betörők a Tisza Kálmán téren. A rendőrség tudomást szerzett a vakmerő tervről és ma reggel több detektív a Tisza Kálmán téren lesce állott. Amikor a betörő társaság együtt volt, a detektívek meglepték. Ekkor Teitelbaum borotvával megrohanta az egyik detektívet, de hamarosan lefegyverezték és az egész társaságot bevitték a főkapitányesgrá. Itt valamennyit lezárták. Fiaom köitélhágosókat és temérdek betörő szerszámot találtak náluk. — A rendőrség ezeken kívül letartóztatta még Várhegyi István veszedelmes zsebtolvajt, Majráth József és Siska József rikúkül tolvajokat.

— **Az ezredorvos ur.** Veszedelmes fiatal gonosztevőt keres a budapesti rendőrség Hegyi Gézának hívják és mindössze husz esztendő. A suhanc jó családból való, szülői azonban nem bírtak vele s inasnak adták. Eddig minden gazdáját meglapta, de következetesen tetten érték s meg is lakolt büneiért. A büntetés azonban nem javította meg a fiatal gonosztevőt. Ma lepujabb gazdája, dr. Baneth Manó ezred orvos je'entette fel, hogy Kerepesi ut 38 számú lakásán feltúrta az összes szekrényeket és 808 korona készpénzt, nagy osomó orvosi munkát és egy teljes ezredorvosi felszerelést elloptott. Dr. Baneth valószínűnek tartja, hogy a betörő ezredorvosi egyenruhában szökött meg. A rendőrség ebben az irányban nyomoz.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy ház. Állandó fényképkialítás a műterem kapubejárataánál levő szírkakában.

x **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvétetnek Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac-utca 56.

x **A crónikus bronchialis hurut** kezelése hetehig, sőt hónapokig is elart. Szükséges tehát, hogy az ellene használt szerek hosszabb igénybe vételre alkalmasak legyenek. E tekintetben kiválik leginkább a „Sirolin Roche“ egy creosol-preparatm, annak utálatos és kellenetlen szaga és ize nélkül. Számos kórházi vizsgálat igazolja, hogy a „Sirolin Roche“ heteken át vehető utálatgerjedés nélkül. Kévesbiti a köpetet, előmozditja az étvágyat és emeli a test súlyt. „Sirolin-Roche“ a gyógyszerárakban árusítatik.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót,** mert a legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 filléért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grész Nagy Ferenc gyógyszerész. Debrecen, Kossuth-utca.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

TÁVIRATOK.

Pusztító tűzvész.

Steltin, augusztus 7. A város raktári negyedében tegnap este óta óriási tűzvész pusztit. Több raktár 3s az Odera folyó hidja elpusztult. A tűz egyre terjed.

„Szirió“ katasztrófája.

Budapes, augusztus 7. Madridból távirják: Mint jelentik, a karthagenai tengerészmíniszter táviratot kapott, a mely szerint a Szirió katasztrófája alkalmával a megmentettek között 358 olasz, 40 spanyol, 14 arab, 10 osztrák, 4 argentiniai, 4 szicíliai és 2 montenegrói van: 19 megmenekültnek még ismeretlen a kiléte.

Madrid, augusztus 7. a Szirió hajó katasztrófájáért a kapitányt és a hajó két tisztjét teszik felelőssé, miért két tisztet letartózhatták. Addig hétszáz holtestet fogtak ki. A megmentett utasok közül nagyon sok megőrült.

Oroszországból.

Budapest, augusztus 7. Szent Pétervárról távirják: Az általános sztrájk kudarca miatt tegnap éjjel Moszkvában az iparos-egyesületek gyűlést tartottak, hogy határozatokat hozzanak.

Budapesti gabonaüzsdé.

(Déli zárlat.)

Budapest, augusztus 7.

Buzakinál: és vélekedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 18,000 métermázsa került forgalomba 10 fillérel olcsóbb áron. Egyébb gabonanevek nyugodtak. Idő: szép.

Buza októberre	14.60—62.
Buza áprilisra	15.18—20.
Rozs októberre	12.32—34.
Rozs áprilisra	12.76—78.
Zab októberre	12.50—52.
Zab áprilisra	12.80—82.
Tengeri augusztusra	12.36—38.
Tengeri szeptemberre	12.54—56.
Tengeri 1907 májusra	10.60—62.
Repece augusztusra	32.50—70.

Szerkesztői-posta.

N. J. B. *A tüntetés* onnan származik, hogy *demonstráció.* (Pfilozófiában bizonyítás, a hadüdományokban az ellenségnek álművelatekkel, mulatokkal való megtévesztése.) A „tüntetés“ szó bizony rossz. Mondják, hogy Bech alatt találta ki valami policáj. Az utcanépe csoportosulásakkor, felvonulásokkal, macska: vagy fákiya-zenével akarta rokon-, nagy elenszenvét *kitüntetni*, azért csináltak a demonstrációból *tüntetést.*

Ernő. *„Paniszperda“* (kenyérvesztegető) a léha fráter elnevezése. A tanár urak gyakran használják.

M. B. Más lapokhoz, hogy jussassunk a verseiből, amikor magunk sem kérünk azokból?

Regényesarnok.

Margit, meg az a másik.

— Irta: Vidovich Ernő. — 9

V.

Később csendes apáthiába esett. A temetés után tengeri prózai dolog várt rá, átvette az örökséget. Nem lepődött meg, hogy alig maradt pár ezer forintja, régen megmondta ezt az apja őszintén.

— Már most öcsém — szól az apjának egy öreg barátja a temetés után — válaszol. Vagy haza jössz, dolgozol hangyaszerzővel s akkor talán megmented a pusztuló ősi fészket, vagy pénzzel teszel mindent s ölülsz új pályán más boldogságot kutatni.

S ő az utóbbit választotta, igaz, kezdetben volna itthon is, de a büszkesége nem engedte. Nem akarta hogy tudják, mennyire szegényen maradt Tökéletesen bírta a francia nyelvet Párist, régi ideáját választotta.

— A ki nem tud boldogulni, az megérdemli, hogy elpusztítsa a so s — szolt.

S evvel mezepecséltelte a jövőjét.

Rápolthy kitoró örömmel fogadta az ajánlatot. Mostanában csak akkor melegedhetett, ha valamelyik tanítványánál járt s régóta áhitotta a pattogó tüzet.

Kicsiny, de barátságos szoba volt a Chaponné szobája. Látszott rajta a asszonyi kéz munkája s a mellett langgal és parázs világította meg a félhomályt, szóval Rápolthy előtt úgy tnt fel, mintha tündér palotában járna.

Chaponné theát forralt s ezalatt Rápolthy körüljárta a kis szobát s megállott egy fényképről előtt.

— Ké az a fiatal leány Chaponné asszony? Kérdő egy fényképre mutatva.

— Az unokahugom, Laura-felelt Chaponné gyönyörűséggel. Sokkal szebb, mint a fényképen. Ha legközelebb eljön, beizenek Rápolthy urnak.

A ő leány pedig a fényképen is nagyon szép volt. Aranysánu baja tündöklő koszoruban vette körül a fejét, szeme hamisan mosolygott. Kacér mozdulattal támaszkodott egy székhöz, a mint ott állott igazi tipura volt a párisi leánynak.

— Ugy-e szebb, mint az arckép az íróasztalán? — Kérdő büszkén Chaponné.

— A hugom — felelt zavartan Rápolthy.

Maga is később vette észre, hogy ez volt első hütlensége. Mert az a szerelmes a ki nem meri megvallani nyíltan, hogy kit szeret, már elkövette az első lépést a kiábrándulás felé.

— Beszéljen Rápolthy ur, a hazájáról, vannak testvérei?

Rápolthy folytatta a hütlenséget;

— Kettőn vagyunk — szolt halkan, s a mily gyönyörűséggel beszélt a hugáról, oly csekélyvessé felelt Chaponné Sauráról.

S Rápolthy azt vette észre, hogy a tekintete oca — odaléved a fényképe s a mennyivel nagyobb hévvel szolt a hugáról Chaponné annyival szórakozottabban védte Gábor Margitot. Vagy fogta el, hogy is marhasa Margitot.

Lesütött szemmel kérdezte. Mikor láthatnám a hugát, Chaponné!

— A mint eljön, értesitem.

Felállott és bucsuzott. A szobájában odakönyökölt az ablakhoz, felyét a hideg ablaküveghez támasztotta. Sokáig nézet ki a mozgó esak u cára, egyszer halkan sutogta:

— Nem, nem vagyok hülen, de még jobban szeretem, mint azelőtt.

VI.

Másnap reggel levelet kazott Salamontól, A levél mely ben-öséggel volt írva küönösen ott a hol Margitról írt. A leány mindig róla beszél, kéri írjon Rápolthy pár sort, csak annyit, hogy gondol reá s napzon boldog teszi.

Maga sem tagadta hogy nagyon boldoggá tette a levél és mégis, a lelkéből ismeretlen vágyok, magyarázhatatlan érzelmek törték elő.

Gépiesen vett elő egy levélpapírt, hogy azonnal írjon Margitnak, egy kicsit gondolkozott, aztán elkezdte írni:

— Édes Laura!

Izgatótan dobta el a tollat, kettészakította a papírt. Nem értette önmagát. Csak nem szeretett meg egy leányt, a kit nem látott soha s aki valóságban talán nem is olyan szép, mint a fényképen.

Uj papírt vett elő, parancsolt az idegek s most már vigyázva írta.

— Édes Margit!

— Bocsásson meg, hogy csak most írok, de nem mertem soraimmal felkeresni, amíg nem bátorított. Láthatj, hogy nem feledhetem, köszönöm, hogy ezt írja maga is.

(Folyt. köv.)

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalma-rend tulajdona. Első rangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török, kő- és márványfürdők; hőlég, szénsavas és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kura. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés. jutányos árak. — Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

1906. El. 159|1 szám.

Árlejtési hirdetmény.

A debreceni kir. törvényszék és kir. járásbiróság, valamint a debreceni kir. ügyészség es központi fogház továbbá a derecskei, hajduböszörményi, hajdunánási hajduszoboszlói és püspök-ladányi kir. járásbiróság és fogház részére az 1907 évre szükséges mintegy 1339 m, az az Egyezerháromszáz harminckilenc köbméter száraz hasábos cser nagy bükk fa, továbbá mintegy 800 m. m. az az Nyolcszáz métermázs első minőségű darabos hazai pirszen beszerzése végett nyilvános pályázatot hirdetek.

Felhivom ennél fogva mindazokat, kik ezen tüzelő anyagok szállítására hajlandók, hogy az 52859|1899 I. M. számú szabályrendelet 16—20 § ban körülírt kellékekkel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat „Ajánlat a tüzelő anyagokra“ felirással **folyó évi szeptember hó 3. napjának délelőtt 10 órájáig** a debreceni kir. törvényszék elnökénél nyujtsák be.

Ajánlattevő az ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy az árlejtési feltételeket ismeri s azokat magára kötelezőnek elfogadja.

Vállalkozni szándékozók tartoznak óvadéku 600 koronát készpénzben vagy óvabékképes értékpapírba a fennebb kitért határidőig a kir. törvényszék elnökének kezeihez elismervény ellenében letenni.

A beérkezett ajánlatok **folyó évi szeptember hó 4 én délelőtt 10 órakor** fognak a kir. törvényszék elnökének hivatalos helyiségében bizottságilag felbontani a mikor ajánlattevők jelentkezhettek és ajánlataikat szóbelileg is előterjeszhetik.

Az odaitelés kérdésében az árlejtéstől számított 2 héten belül fog határozat hozatni.

A részletes szállítási feltételek a kir. törvényszéki irodaigazgatónál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők, nagy a versenyezni szándékozónak kívánatra posta útján is megküldetnek.

Debrecen, 1906. augusztus 3.

Baróthy Béla,
elnök.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetősége Debrecen
21336—1906. II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. állam vasutak Ebes állomásán építendő emeletes felvételi épület, kettős földszintes őrház, őrházi melléképület, állomási és őrházikut és őrházi sütökemence összes munkáira ezen nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbb **folyó évi augusztus hó 15-én a. e. 12 óráig** a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyujtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

Az építmények tervei a szerződési tervezet, és a feltétfüzetek a magyar kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályánál (Tisza palota II em. 19 ajtó) és a debreceni oszálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költségsszámítás díj nélkül megszerzhető.

„Ajánlat az ebesi magas építmények munkáira“

Bánatpénz fejében legkésőbb **f. évi augusztus hó 14-én délelőtt 11 óráig** 1600, azaz ezerhatszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőz-dén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadtatnak el. Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok között a szabad választási jogát.

Debrecen, 1906. július hó 30.

412—1—1. **Az üzletvezetőség.**

(Utányomás nem díjazatik.)

Főraktár Debrecenben:
TÓTH BÉLA gyógyszer-tára.

Cook és Johnson-féle

amerikai

Patent - tyukszem - Gyűrű

(törv. védve)

ma az **egyetlen** szer, mely **borzasztó tyukszem fáj-dalmakat** — azonnal meg-szünteti és el is távolítja.

Ez ma a világ legjobb szere minden szenvedőnek ajánlatik.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. 1 korona.

Debreczenben kapható a következő gyógy-szertárakban: 385-6-4

Balázs Ödön Csapó-utca, — **Kóczián De-ssó** — Homokkert-utca, — **Mihalovits Jenő**, — **Muraközy László**, — **Sziloz Ferenc** az angyalhoz. — **Radakovics Géza**, — **Dr Rothschnek v. k.**, — **Dr. Varga és Bod-nár G** az aranyegyszaruhoz, — **Kovács L** a fehérhatyuhoz — és **Tóth Béla** urak-nál, — ugyszinte a biródom minden gyógy-szertárában és droguériájában.

Öreg és ifju férfiaknak

ajánlatik az újabb és bővített kiadásban megjelenő mű: **Dr. Müller** egészségügyi tanácsosnak a **megzavart ideg és szexuális rendszer** felől és annak gyökeres gyógyításáról írott könyve tanulság céljából. Szabad küldés boricékban 1 kor-20 áll, értékü bélyeg ellenében.

Curt Röber, Braunschweig.

Mentő-szekrények!

minden nagyságban,

Miniszteri előírás szerint.

Schön Sándor

keztü, kőtszer és orvosi műszertárában

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Legelegánsabban készítek

uri öltönyöket, felöltöket, esőköpenyeket, sportöltönyöket, disz-magyar ruhákat, papi palástok, reverendák és fővegeket, valamint sikkes

EGYENRUHÁKAT

az új szabályzat szerinti kivitelben.

Készítek továbbá teljes katonai felszereléseket a legelegánsabban, bármely fegyvernemhez, ugy tényleges, mint tartalékos tiszt és egyéves önkéntes urak részére a legelőnyösebb árban.

A n. é. közönség nagybecstü pártfogását továbbra is kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Prelovszky András

katonai és polgári szabó

Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.

Olesó-árban,

finom sárga és zöld-bélü cukor dinyéimet nagymenyiségben és

kifogástalan minőségben

becsés figyelmükbe ajánlom!

Paczelt János

mag és virág kereskedése

Debreczen.

Nagyon segít és utól-érhetlen féregpusztító Üvegekben vásárol-juk.

Kapható:

Debreczen
Annók Sándor
Böszörményi István
Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Friseth Károly
Ganovszky Lajos
Grünberger és Glück
Havas József
Kertész Miklos

Kertész Nándor
Klein Ignác
Kóhn Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Molnár Jenő.
Neumann Nándor
Parti Ferenc

Riekl Antal József
Róth Antal
Várray József

Berettyóujfalu:
ifj. Weiszberger Ignác
Rohbart Nándor

Érmihályfalva:
Grósz Hermann és fia
Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:
Gemeinbeck József

Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Slachta József

Hajduszoboszló:

Körner Lola

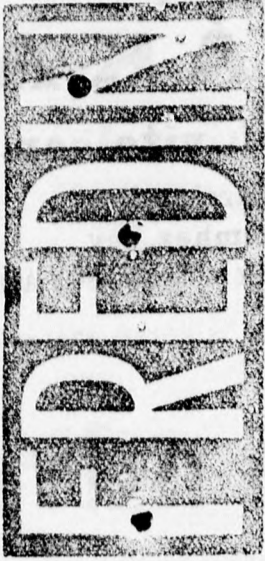
Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizmann József

kereskedőknél.

Csak
Selle és Kary

legjobb
tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Bxcalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelik.e.

Bécs, XIII.

Budapest

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap :

„AZ UJSAG”

Előfizetési ára :

Egész évre : 28 k.
Félévre : 14 „
Negyedévre : 7 „
Egy hónapra : 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSAG minden előfizetőjének kivétel nélkül !

Megrendelési cím : „AZ UJSAG” kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takerékosságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarék-gyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek,

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is
Tájékoztató szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 „ „ „ 5 „ „ „	730.—	75.96	805.96
60 „ „ „ 5 „ „ „	1095.—	113.94	1208.94
80 „ „ „ 5 „ „ „	1460.—	151.92	1614.92
1 kor. „ „ „ 5 „ „ „	1825.—	189.90	2014.90
2 „ „ „ 5 „ „ „	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.